

339. Wodne chrząszcze (*Coleoptera: Haliplidae, Noteridae, Dytiscidae, Hydrochidae, Helophoridae, Hydrophilidae*) złowione w Lublinie w latach 1967–1972

Water beetles (*Coleoptera: Haliplidae, Noteridae, Dytiscidae, Hydrochidae, Helophoridae, Hydrophilidae*) collected in Lublin City during the years 1967–1972

KEY WORDS: *Coleoptera*, water beetles, faunistics, Lublin City, Poland.

Występowanie wodnych chrząszczy na Wyżynie Lubelskiej jest słabo poznane. Do 1976 r. z najczęściej analizowanych rodzin (*Haliplidae, Noteridae, Dytiscidae, Gyrinidae, Hydraenidae, Hydrochidae, Helophoridae, Hydrophilidae*) wykazano tylko 35 gatunków (BURAKOWSKI i in. 1976: Kat. Fauny Polski, XXIII, 4: 1-307). Później ukazało się 9 prac (BUCZYŃSKI 1997: Wiad. entomol. 16: 229; BUCZYŃSKI 2001: Pol. Pismo ent. 70: 253-257; BUCZYŃSKI 2003a: Wiad. entomol., 21: 245; BUCZYŃSKI 2003b: Wiad. entomol., 21: 249; BUCZYŃSKI, PRZEWOŹNY 2002: Parki nar. Rez. przyr., 21: 283-297; BURAKOWSKI i in. 2000: Kat. Fauny Polski, XXIII, 4: 1-252; KOWALIK 1999: [W:] WOJCIECHOWSKI I. (red.): Biologiczne aspekty funkcjonowania zbiorników zaporowych. Lublin: 42-46; RADWAN i in. 1983: [W:] Lubartów i Ziemia Lubartowska. Lubartowskie Tow. Regionalne, Lubartów: 188-195; RADWAN i in. 1987: [W:] Ekologiczno-gospodarcze problemy rozwoju górnictwa Lubelskiego Zagłębia Węglowego. NOT, Lublin: 75-96). Dzięki temu liczba wykazanych gatunków wzrosła do 139. Jednak obfitsze dane pojawiły się dopiero pod koniec lat 90-tych XX w., więc informacje o dawniejszej faunie pozostają bardzo ubogie. Stąd cenne są wszelkie informacje, mogące zmienić tę sytuację. Poniżej podajemy dane, zebrane w dolinie Czechówki w granicach miasta Lublina w latach 1967, 1968 i 1972 (leg. J. NAPIÓRKOWSKA-KOWALIK et W. KOWALIK). Obejmują one 29 gatunków, z których siedem jest nowych dla Wyżyny Lubelskiej (zaznaczono je gwiazdką [*]):

- Lublin (FB07), ul. Główna, rzeka Czechówka, czerpak hydrobiologiczny, 20 VI 1972: *DYTISCIDAE* – *Porhydrus lineatus* (FABR.), 1 ex.; *Ilybius fuliginosus* (FABR.), 1 ex.; *HELOPHORIDAE* – *Helophorus brevipalpis* (BEDEL), 2 exx.; *H. griseus* HERBST, 2 exx.; *H. minutus* FABR., 2 exx.; *HYDROPHILIDAE* – *Anacaena limbata* (FABR.), 5 exx.; *Helochares obscurus* (O. F. MÜLL.), 4 exx.; *Enochrus affinis* (THUNB.), 2 exx.
- Lublin (FB07), ul. Snopkowska, dwa stawki koło Czechówki (zasypane w latach 70-tych), czerpak hydrobiologiczny, 3 V 1967 i 28 VI 1972 (liczby osobników podane są odpowiednio dla obydwu dat): *HALIPLIDAE* – *Haliphus fluviatilis* AUBÉ, 0 ex. / 1 ex.; *H. immaculatus* GERH., 0 ex. / 1 ex.; *NOTERIDAE* – *Noterus clavicornis* (DEG.), 3 exx. / 0 ex.; *N. crassicornis* (O. F. MÜLL.), 1 ex. / 36 exx.; *DYTISCIDAE* – *Laccophilus hyalinus* (DEG.), 0 ex. / 6 exx.; *Ilybius fenestratus* (FABR.), 0 ex. / 1 ex.; *Rhantus latitans* SHARP, 1 ex. / 0 ex.; *HYDROCHIDAE* – *Hydrochus elongatus* (SCHALL.)*, 1 ex. / 0 ex.; *HYDROPHILIDAE* – *Helochares obscurus*, 0 ex. / 1 ex.
- Lublin (FB07), Al. Solidarności, ogródki działkowe im. Pułaskiego, do lampy rtęciowej, 20 VI 1968 i 27 VI 1968 (liczby osobników podane jak wyżej): *DYTISCIDAE* – *Coelambus impressopunctatus* (SCHALL.), 2 exx. / 0 ex.; *Hydroglyphus pusillus* (FABR.), 5 exx. / 0 ex.; *Ilybius fuliginosus*, 0 ex. / 1 ex.; *Rhantus notatus* (FABR.), 0 ex. / 1 ex.; *HELOPHORIDAE* – *Helophorus brevipalpis*, 2 exx. / 0 ex.; *H. obscurus* (MULS.)*, 1 ex. / 0 ex.; *HYDROPHILIDAE* – *Cercyon bifenestratus* KÜST.*, 2 exx. / 0 ex.; *C. marinus* THOMS.*, 2 exx. / 3 exx.; *C. tristis* (ILL.), 1 ex. / 1 ex.; *C. quisquilius* (L.)*, 4 exx. / 0 ex.; *C. unipunctatus* (L.)*, 0 ex. / 1 ex.; *Helochares obscurus*, 1 ex. / 0 ex.; *Enochrus affinis*, 30 exx. / 0 ex.; *E. melanoc-*

phalus (OL.), 1 ex. / 0 ex.; *E. ochropterus* (MARSH.), 0 ex. / 6 ex.; *E. quadripunctatus* (HERBST), 1 ex. / 0 ex.; *Berosus spinosus* STEVEN*, 3 ex. / 1 ex.

Z podanych chrząszczy, na szczególną uwagę zasługuje rzadko łwiony *Cercyon bifene-stratus*. Interesujące jest też wykazanie halofilnego *Berosus spinosus*.

Paweł BUCZYŃSKI, Zakł. Zool. UMCS, Lublin
Witold KOWALIK, Kat. Zool. AR, Lublin
Marek PRZEWOŻNY, Poznań

340. Materiały do poznania ryjkowców (*Coleoptera: Curculionidae*) Roztocza

Contributions to the knowledge of the weevils (*Coleoptera: Curculionidae*) of the Roztocze region

KEY WORDS: Weevils, *Coleoptera, Curculionidae*, faunistics, Roztocze region, E Poland.

Tereny Roztocza Południowego były miejscem stosunkowo licznych prac faunistycznych. Wyniki ich mówią o występowaniu tu wielu bardzo rzadkich w skali kraju gatunków. Dotyczy to przede wszystkim fauny obszarów kserotermicznych. Jednak ze względu na dużą różnorodność biotopów tworzących krajobraz Roztocza (i potencjalne siedliska owadów) lista dotychczas stwierdzonych tu gatunków jest z pewnością niepełna. Poniżej podajemy cztery gatunki nowe dla tej krainy, odkryte w ostatnich latach.

CURCULIONIDAE

Otiorhynchus velutinus GERMAR, 1824

– Rezerwat „Biała Góra” ad Tomaszów Lubelski (FA79), 25 V 1995, 1 ex. złowiono za pomocą czerpaka w zbiorowisku kserotermicznym.

Gatunek kserotermofilny, żerujący na koniczynach i na janowcu; w Polsce poławiany na nielicznych stanowiskach na Wyżynie Małopolskiej i Lubelskiej.

Larinus turbinatus GYLLENHAL in SCHOENHERR, 1836

– Rezerwat „Biała Góra” ad Tomaszów Lubelski (FA79), 25 VI 1996, 1 ex. złowiono czerpakiem entomologicznym w okolicach zbiorowiska kserotermicznego.

Chrząszcz rzadko łwiony. Jako rośliny żywicielskie podawane są: *Carduus nutans* L. i *Cirsium* spp. Preferuje miejsca nasłonecznione, łąki, ugory, brzegi lasów.

Notaris maerkeli (BOHEMAN in SCHOENHERR, 1843)

– Rezerwat „Biała Góra” ad Tomaszów Lubelski (FA79), 9 IV 1996, 1 ex. wysiano sitem entomologicznym z runa lasu porastającego wąwóz.

Gatunek zamieszkujący wilgotne łąki śródleśne, występujący w Europie Środkowej. Poławiany rzadko i nielicznie w kilkunastu krainach.

Rynchaenus quedenfeldtii (GERHARDT, 1865)

– Rezerwat „Biała Góra” ad Tomaszów Lubelski (FA79), 2 V 1997, 2 ex. złowiono do parasola entomologicznego z drzew porastających zbocza wąwozu.

Gatunek rzadki, związany z wiązem pospolitym, spotykany w lasach, na suchych zboczach; w Polsce odławiany dotychczas na Śląsku, Polesiu Lubelskim i Wyżynie Małopolskiej.

Jacek ŁĘTOWSKI, Rafał GOSIK, Wojciech CZARNIAWSKI, Zakł. Zool. UMCS, Lublin